

Regeringskansliet
s.remissvar@regeringskansliet.se

Ett språkrav för språkutveckling (SOU 2024:78)

Er beteckning: S2024/02115

Länsstyrelsen Västra Götaland (Länsstyrelsen) yttrar sig över Ett språkrav för språkutveckling (SOU 2024:78).

Sammanfattning

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att ett språkrav införs för personal som genomför insatser i socialtjänstens omsorg om äldre personer. Kommuners svårigheter att rekrytera personal till äldreomsorgen balanseras på ett bra sätt i och med utredningens förslag om att *inte* förslå ett språkrav för anställning. Länsstyrelsen menar att godkänd motsvarande sfi nivå D är ett tydligare alternativ för uppfyllande av språkravet, samt att utredningen brister i jämförbarhetsanalysen.

Synpunkter på enskilda delar

Avsnitt 9.1 Ett språkrav införs i Socialtjänstlagen

Länsstyrelsen avstyrker förslaget att använda Gers B2 som språkrav, och förordar att motsvarande sfi nivå D används.

I och med att utredningen förslår Gers B2 som språkrav – som ett parallellt spår till sfi och vuxenutbildningen – blir också uppföljning och implementering komplicerad, med många aktörer inblandade. Länsstyrelsen anser att ett godkänt prov i sfi (D nivå) hade varit tydligare för såväl den enskilde som för arbetsgivare som lämplig nivå för arbete inom äldreomsorgen.

Studier i sfi är en bärande del av etableringen för nyanlända och utrikesfödda individer och arbetet med att fortsatt kvalitetssäkra sfi är en förutsättning för en god integration och möjligheten för utrikesfödda att etablera sig i arbets- och samhällslivet.

Avsnitt 4.2.4 Förekomsten av så kallad uppgiftsdifferentiering

Utredningen nämner förekomsten av så kallad uppgiftsdifferentiering. Länsstyrelsen vill i sammanhanget lyfta fram en webbenkät 2024 till kommunerna i Västra Götaland då 71 procent (27 av 38 kommuner) uppgav att de har arbetat med differentiering av arbetsuppgifter inom ett eller flera områden. Det absolut vanligaste området för differentiering av arbetsuppgifter var inom äldreomsorgen.

Erfarenheten i länet är att det är viktigt att koppla differentieringen av arbetsuppgifter till karriärvägar, vilket bland annat görs av Göteborgsregionens branschråd och Västra Götalandsregionens (VGR) validering väst.

En del av arbetet med differentiering av arbetsuppgifter handlar också om språkutveckling.

Avsnitt 11.12 Utredningen föreslår ett svenskalyft – ett riktat statsbidrag med syfte att höja nivån av kunskaper i svenska språket hos personalen

Utredningen konstaterar att alla tillgängliga medel inom statsbidraget Äldreomsorgslyftet år 2022 inte användes. Enligt Socialstyrelsen (2023) beror detta till största del på personalbrist i verksamheten. Det är viktigt att det nya statsbidraget som utredningen föreslår – Svenskalyftet – blir enkelt för arbetsgivare inom äldreomsorgen att administrera.

Övriga kommentarer

Länsstyrelsen anser att jämställdhetsanalysen av förslaget kan fördjupas. Utredningen konstaterar att äldreomsorgens personal till övervägande del är kvinnor. Kvinnor med annat modersmål än svenska har redan en svag ställning på arbetsmarknaden. Om språkravet ses som ett hinder för anställning kan det leda till att utrikes födda kvinnor, som redan utsätts för diskriminering på arbetsmarknaden, utsätts ytterligare vid rekrytering. En tidigare utredning¹ av Jämställdhetsmyndigheten (2023) visar att hinder för utrikes födda kvinnor att lära sig svenska kan bero på att många

¹ [Utrikes födda kvinnor vittnar om hinder för att få jobb | Jämställdhetsmyndigheten](#)

kvinnor ofta är huvudansvariga för barn och hushåll. Länsstyrelsen vill understryka att denna analys saknas i utredningen.

Länsstyrelsen saknar en internationell utblick i utredningen. Det hade varit värdefullt att se hur jämförbara länder hanterat frågan om språkrav inom äldreomsorgen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Jörgen Peters med integrationsutvecklare Daniel Uddling som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Sandra Brantebäck, enhetschef Pia Falck, regionala utvecklingsstrategen Mikael Cullberg och jämställdhetsutvecklare Linnea Weinz medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.